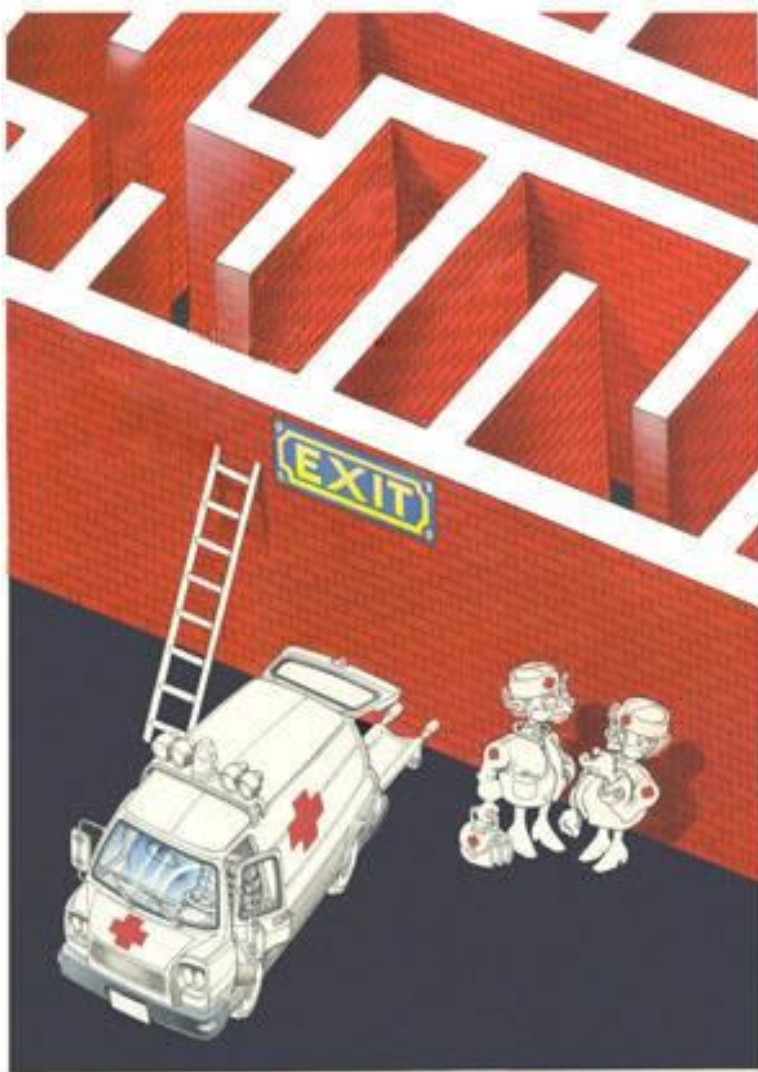

Anja I Arandžlović

KNJIGA O ČEKANJU

Biblioteka
POSEBNA IZDANJA

Urednik
STANIŠA NEŠIĆ

©Copyright by Anja I. Arandelović

Anja I Arandelović

KNJIGA O ČEKANJU

Književno društvo
Sveti Sava
Beograd
1997

Nazivi su nepoželjni jer unapred ograničavaju smisao, ali

KNJIGA O ČEKANJU

može biti knjiga o bilo čemu jer sam život jeste iščekivanje smrti,
mada ne pasivno.

PREDGOVOR

Posle svega ostanu reči – uzaludni pokušaji da se vrati ono što se više ne može vratiti. Nemogućnost suočavanja sa porazom, sa životom.

Svet je pozornica ljudskih života
Oni su glumci koji njom prolaze
i žele da je promene
zbog onih koji dolaze

Svi su ljudi jedan čovek
sa beskrajno mnogo lica
čitav svet je njegov san
jer je vreme ptica

Moj svet
je samo moj
Moj svet
mi ponekad smeta
a ona su
tako čvrsto zatvorena
- sva vrata moga sveta

Crni oblaci visili su nad gradom kao slepi miševi na grani. Mesec je, zalepivši okrugli nos na spoljašnju stranu prozorskog okna, neprestano buljio u sivkastu senku krpene lutke koja je šetala po sobi sa raširenim kišobranom. Senka je gostoljubivo prišla prozoru, ali je otvorivši ga na simsu našla samo zlatni prah.

List je leteo, leteo...
Posmatrala sam
Na kraju je pao
Digla sam ga
jer
bilo mi je žao
A list je leteo, leteo...
i ponovo pao

Želim da
zauvek budem mala
i ništa ne znam
Želim da
ne mrzim
Želim da
verujem u čuda
Želim da
ne budem ja
Želim da
pobegnem iz ovog sveta
Hoću da želim
jer to svima sveta

Magla je
nema, teška i gusta
Scena je sasvim
ravnodušna i pusta
Umrne stvari
napokon spavaju
Samo marionete razgovaraju

Crvene raščupane kose, plavih razrogačenih očiju, musava oko usta,
bez desne noge i odeće, sedela je na klupi zaboravljena lutka.
U raskošno nameštenoj sobi, pretrpanoj novim igračkama, na velikom
krevetu, ležala je mala, uplakana devojčica.

Čudesni oblaci
nečujno su otplovili
pred mojim očima
Nemirno Sunce
postalo je obično i žuto
Srebrno more
pretvorilo se
u zagađenu reku
A ljudi su i dalje
živeli svoje živote
i nije ih bilo briga
što je moj svet nestao

Nestajem iz svog života
Lakše će nastaviti sam
Neka mi niko ne govori
jer
sve već dobro znam

Ogroman, zlatni Mesec prekrivao je veliki deo ljubičanstvenog nebeskog zida. Stajao si u njegovom pravilnom krugu sa zagonetnim izrazom lica. Taj izraz me je plašio.

Na svakom koraku sudbine tvoja figura postajala je veća, a moj strah je nestajao.

Umor mi je neočekivano sklopio oči. U tom trenutku prošao sam kroz Mesec.

Kada sam ih ponovo otvorio, stajao si na kraju mog puta sa zagonetnim izrazom lica.

Obuzima ih
sve tiši krug
i više nemaju kuda
iz staklenog mora
noćnih senki
Grad se uvlači u sebe
i nestaje u sumornoj kiši
Sve će jednom postati
Zaborav

Svakoga dana i svake noći gledala je u zeleno nebo. Mislila je zeleno i volela zeleno.

Kada je odrasla, preovladao je strah i oslepeo je vrelinom bola.

Svakoga dana i svake noći gledala je u crveno nebo. Mislila je zeleno i volela zeleno.

Kada želim
da odem od sebe
uvek dolazim sebi
Kada želim
da uništim sebe
opet se rađam ja
Iz svakog oka
plazi se
moj namršteni lik
Uvek i svuda ja
- prokleta sudbina

Žuta svetlost prosula se po časovniku čije su skazaljke upravo stale.
Dvogrba kamila Matilda istovremeno je žvakala i probijala me pogledom.

Verovao sam da ću još dugo stajati tu, ali tada u Matildinom oku ugledah kišu koja se sprema.

Padam
Živim
da bih padala
Neka mi niko
ne pruži ruku
jer
padam
da bih živela

Slika se muti. Mislim, to od suza.

Udišem snažno jer želim da ih vratim, a onda pomislim – ma šta će mi unutra.

Sanjam
Tminu
Razbacanu
Akustičnim
Horizontom

Gospodjica Luna P, inače perspektivna plesačica, nikako nije mogla da nađe svoje srećne cipele pa je zaključila da je najbolje da se na takmičenju uopšte ne pojavi.

Onda je gospođica Luna P. otišla u WC i zaključala vrata. Tom prilikom nameravala je da preseče vene i presekla ih je. Usput je i piškila.

Ispijam tamu
iz gustog neba
Ono je opet
iste boje
Ja sada imam
deo kiše
čije su kapljice
zauvek moje

Agnesa je bila vesela princeza. Živela je u Pensilvaniji. Hobi joj je bio gajenje kokošaka. Svakoga jutra crpela je radost iz njih kada bi ih ugledala onako šarene i živahne. Svaka koka imala je ime. Bile su njene prijateljice i ništa više – mislim, nije ih jela.

Ali proklete kokoške navikle su da im krađu jaja. One prosto uživaju u strahu od klanja i nećete verovati, jednostavno su se pokupile i napustile princezu.

Agnesa je nesrećna princeza. Živi u bajci.

Žvaćem
svoje
ja
više
nisam
tu
Pojela
sam
sebe
svu

Volim da mrzim
Mrzim da čekam
Čekaću još ovaj put
a onda odlazim
jer...

Već me dugo čekaju

U mračnoj sobi bio je sasvim sam. Progutao je sve suze, ugušio reči i rasterao misli.

Iživeo je jedan bol i izašao iz sobe spreman da ponovo u nju uđe.

Umor je
na starom licu
Nema suza
Nema ni želje
Osmeha nema
Ni prošlost ne postoji
jer slomljen duh
više se ne boji

Kao da nikada
nije ni bilo
- biti neće
Udahnuo sam
snagu za put i otišao

Daleko sam

Oči su mi prazne
jer odavno sam
istrošio suze
Ne volim da gledam
da ne vide da znam
da čovek živi
i umire sam

Nemirne senke poigravale su se mislima – iskidanim, jadnim, ali večnim. «Mali, koliko je sati?», iznenada je odjeknulo cepajući tišinu. «Uspavali ste se samo dva života Vaše Veličanstvo» - odgovorio je preplašeni glas. «Ljubav je glupost u koju treba verovati», reče Sudbina i pokri se preko glave.

Pogledao sam
u svoje oči
Duboko u sebi
osetio dno
saznao ko sam
Žmurim
da niko
ne otkrije tajnu

Danas je stvaran dan
a baš to ne bi hteo
Danas bi živeo san
kada bi samo smeo

Zurim u dane koji kroz teško prohodan sumrak odlaze u noć. Prosto se tegle da bi duže trajali. Besni gromovi tutnje kao u paklu i slutim da ću i ovaj period izgubiti negde u mislima koje teku brže nego vreme.

Ostaće samo pesma o besmislu.

Kasno je
da bude kasno
Trenutak je
da bude vreme
Vreme je da odeš od sebe
i vratiš se
ovom svetu

Čučim u sumraku svojih misli. Kako to užasno boli.
Čučim i dalje. Bol je vremenom jači, ali ga tvrdoglavo trpim.
Lakše je da trpim nego da nešto promenim.

Vetar će doneti strah
Suton će doneti smrt
Ruke će sakriti bol
Lice će trpeti san
jer
ovo je poslednji dan

Budim se. Siva boja potpuno je prekrila nebo. Oči su se rasprsle od sivila i ponovo počele da postaju sive – tamnije od života i tamnije od smrti.

Nemoć je. Vreme je ubilo boje.

Propadam
u sebe
Propadaš
zbog mene
Prepadam
tebe
Prepadam
sebe
Pripadaš
meni
Pripadam
samo sebi

Do tada je prošao čitav život, a onda mi se pred očima raspukla vizija
noćnih mora. U sećanju je ostavila krv.

Belina nebesa ponosno je likovala nad ljudskom sudbinom i iglom
prkosa bušila dečije snove.

Vrisak nemoći konačno je sahranio vreme.

Noć je bela
Velike oči
ukočeno motre
Grube ruke tumaraju
između straha i sna
Stopala se primiču Zaboravu
još samo par koraka
i...
Paranoja

Gledam kroz prsten od slonove kosti. Muzika se gubi u pogledu,
pogled u daljini. Iskre se nečujno gase.
Skidam sa oka i spuštam – prsten na sto i pogled na prsten.
Malo se mislim i konačno vraćam – prsten na oko i pogled u daljinu,
mada znam, iskre su se ugasile još prošli put.

Tumaram u mraku
Zaboravljam strah
Udišem smrt
- zadržavam dah

Iz hrabrih očiju
pobegle su priče
Sva moja snaga
nestaje u mraku
Pogledi se gase
ko da nisu stvarni
i misli trepere
u beskrajnom strahu

Idi i ostani. Ponesi vreme i fijuk vetra. Vрати mi snove i sakupi misli
rasute u letu. Zaboravi sve.
Ne zaboravi da zaboraviš.

Izdišem spokoj
monotonih snova
i pružam ruke
ka bisernom nebu
čije su zvezde
užareni krici
Utišavam misli
Uništavam princip
Zaboravljam sutra

Gledam kako odlaze
i...
Mislim da osećam suze
Možda želim,
a možda i ne
Nemam ništa
- kao da imam sve

Oči su mu staklena
Od stakla su
jer već su videle
da ne bi plakale
Reči su minule
Zauvek

Otišao je. Opet greškom. Još jedan. Zauvek. U nepoznato. Ćutim.
Tonem. Zgrćem suze. Ćuvam u guši. Otvaram oči. Opet greška.
Odlazim.
Još sam na putu.

Noć je puna prašine
Prašnjave čestice
kvare zvuk tišine
Gledam u bari svoju sliku
Vidim samo kružni odraz
brzog vremenskog hoda
Više nego ikad
sad želim da umrem
- život je u biti
samo mutna voda

Hodam po žici
Potpuno sam sama
Vrtim crne misli
sakriva ih tama
Olovne suze
niz lice se slivaju
u ponor padaju
upijene bivaju
Ne gledam
Ne mislim
Ne postojim
- samo se bojim

Arturovu ličnost uništili su ljudi koje je voleo. Njegovo telo lažno je egzistiralo. Naočare su bile kamuflaža za odsutnost duha i tako dalje.

U punoj glavi
potpuno je prazno
Izbušenim venama
sporo teče prošlost
Teška stopala
dižu se i znoje
da stave pečat
na život bez boje

Užarenim stopama otkrivao je Nedodiju. Nije se osvrtao jer je znao da pre njega nije bilo ništa. Nije gledao napred jer je znao da posle njega neće biti ništa. Zatvorenih očiju promatrao je sebe, sve dok nije osetio pritisak vodurine na npecima, zatim ukus metala i na kraju zadovoljstvo zbog spoznaje da u čeljustima zadržava krv. Otvorio je usta i dopustio modrini da ga preplavi putem koji je vijugao od pepeljaste kose do tačke spajanja sa tlom. Pao je kao posečeno stablo i čekao da istruli ljubeći zemlju.

Rodila se u snu i srebrnim kapcima dugo skrivala ono što govori samo pogled. Dali su joj ime koje nije htela da nosi, pa ga je najsnažnije što je mogla zviznula u Zaborav. Želela je da postane balerina, ali nije bila dovoljno nežna za to. Noću je pravila zemljane figurice – uvek uhvaćene u momentu kada izvode piruetu i uvek sa svojim likom. Pažljivo ih je slagala u male kutije kojima je kasnije zamenjivala pojedine cigle u šupi u koju niko nije ulazio. Kada je spoznala snagu, krenula je putem svetlucavog lišća i nikad se nije vratila. Krenuli su za njom i izgubili se u traganju.

Kuća u kojoj je živela, smatrana je ukletom. Vreme je taložilo buđ po trošnim ivicama krova dok prosedi čiča nije rešio da se nastani tu. Želeo je da bude novinar, ali nije posedovao borbenost. Mnogo godina kasnije otkrio je figurice u zidu. Poređao ih je i zaključio da je njihov tvorac bio obožavalac dotične umetnice. Slutio je neverovatnu priču i odlučio da joj se potpuno posveti. Ipak, meštani nisu znali da mu kažu ime balerine iako im se lik činio poznatim.

Izvini
što ti nikada
neću reći
ono što želim
da ti kažem

Izvini
što nemam
dovoljno snage
da pogledam
u tvoje oči
umorne od čekanja

Želim
da me izgubiš
u lavirintu misli
jer se zovem Nemoć
i mrzim svoje ime

Pogled obasut pepelom prepun sagorelih tragova. Slika davno spaljenog puta. Pljačka mogućnosti. Nemogućnost izbora. Bora na čelu beskrajno je duboka.

Nesumnjiv i jak talenat Anje Arandžević svakako je najveći razlog za ovu preporuku. Osim toga, Anja poseduje i neophodnu hrabrost i sposobnost da razmišlja o stvarima koje većina njenih vršnjaka još i ne nazire. Bez ikakvog zazora, ona se upušta, ne gubeći pri tom, ništa od tipično mladalačkih emocija, u ozbiljan razgovor sa životom, nudeći istovremeno i neke svoje, neprepisane vizije. U čitanju Anjinih pesama i Anjine proze, posebno prija svežina kojom odišu i svako odsustvo patetike. To izbegavanje prenemaganja s emocijama govori i o evidentnoj zrelosti ovog mladog autora (autorke).

*Ivan Radovanović
novinar „Vremena“*

Čeka mlada pesnikinja, čeka predugo, čeka skrušeno, svejedno što su joj stihovi odavno okrilatili, što joj metafora oštrim bridovima seče talase mladosti i lepote, što joj stih iskovanim bleskovima seva iz duše kao da je uvek bio odmeren, stamen i mudar.

Ovi stihovi su prevreli i prekaljeni kao da ih ne piše početnik i poletarac. Oni su komotni i raskomoćeni u ovim pesmama, galantno uparađeni, poput onih Ostrovskih labudova što plove po jezeru „sve par po par“ u drami „Talenti i obožavaoci“. Talenta je ovde mnogo, obožavalaca onoliko koliko se nas sa ovim stihovima sretne. Preporučujući ovu knjigu, želim da kažem bez nedoumice i bilo koje natuknice, da ona odavno zaslužuje da pređe rampu i krene u svet. Red je da dočeka onaj ko ovoliko i ovako ume i može da čeka.

*Dragoljub Stojadinović
književni kritičar*

Ilustraciju na naslovnoj
strani uradio
ZORAN S. SPASIĆ

Anja I. Aranđelović
KNJIGA O ČEKANJU

Izdavač
KNJIŽEVNO DRUŠTVO
SVETI SAVA

Za izdavača
Živko Nikolić

Recenzenti
Ivan Radovanović
Dragoljub Stojadinović

Tehnički urednik
Zoran Stanković

Štampa
Grafička radnja „Logos“

Tiraž
300

1997.

CIP – katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka
Srbije, Beograd

886.1-1

ARANĐELOVIĆ, Anja I.

Kniga o čekanju / Anja I. Arandžević – Beograd:
Književno društvo Sveti Sava, 1997 (Totovo selo:
grafička radnja „Logos“) – 62 str: slika autora: 20 cm.
– (Biblioteka Posebna izdanja)

Tiraž 300

ID=58016780